

Medlem foreslaar, uden videre inddrage Fideikommis'er i Statskassen og gøre ved dem, hvad man har Lyst til. Det ærede Medlem havde jo udarbejdet en stor Plan, hvorledes han vilde anvende dette Fideikommis' Ejendomme, dels til Rekonvalescenthjem og dels til Fællesdrift osv. Det forekommer mig, at man skulde nøjes med at gøre sig Tanker i saa Henseende overfor saadanne Ejendomme, som Staten raader over, og som tilhøre Staten, men ikke overfor Ejendomme, som Staten ikke har Ejendomsret over, og som Staten ikke har Spor af Ret til at inddrage under sig.

Og naar det ærede Medlem henstillede til mig at gøre et Forsøg med Fællesdrift af en eller anden større Del af dette Fideikommis' Ejendomme, vil jeg sige, at jeg er ikke *saa* sikker paa, at Fællesdrift vilde vise sig at være hensigtsmæssig til Drift af større Landejendomme, at jeg, bortset fra alt det andet, bortset fra Spørgsmaalet om Ejendomsretten til de paagældende Jorder, kunde føle mig fristet til at gøre et saadant Forsøg. Jeg mener, at det vilde være rigtigt og naturligt, at de Folk, som tro paa Fællesdrift af Landejendomme, søge at gøre Forsøg dermed. Der er ingen Tvivl om, at hvis man fra Socialdemokratiets Side vilde gøre et saadant Forsøg, vilde det ogsaa fra Rigsdagens og Regeringens Side vinde al mulig Støtte, saaledes at man kunde faa prøvet, om det virkelig var noget, der, saadan som Menneskene nu en Gang ere, vilde kunne praktiseres eller ikke. Jeg siger, der er ingen Tvivl om, at saadan Støtte kunde opnaas, og jeg tør sige det, fordi jeg allerede for en Række af Aar siden i Finansudvalget gjorde mig til Talsmand for, at man skulde se at faa saadanne Forsøg gjorte. Der forhandles den Gang om Udparcellering og Bortsalg af Hillerødsholm og Trollesminde ude i Frederiksborg Amt, og der fremkom da fra et socialdemokratisk Medlem af Finansudvalget den Tanke, at man skulde oprette et saadant Fællesbrug paa en af disse Ejendomme. Jeg tog den Tanke op og sagde, at det var rigtigst, om Socialdemokraterne kunde faa stiftet en Forening og faa samlet Husmænd og Landarbejdere, som vare begejstrede for denne Tanke, og saa søge at faa den praktiseret. Jeg mente, at Sta-

ten sikkert vilde stille sig velvilligt dertil, men til min store Skuffelse: jo mere jeg anbefalede Sagen, jo mere faldt det ærede Medlem af derpaa, og det endte, hvis jeg husker ret, med, at han slet ikke vilde stille Forslag derom. Men nu kan det være, at Tiden har forandret sig, og derfor siger jeg til det ærede Medlem for Nykøbing F.: Lad de Folk, som føle sig overbeviste om, at det er den rigtige Vej at gaa, gøre Forsøg dermed. Lad dem komme frem med deres Forslag og Tanker, saa nærer jeg ikke nogen Tvivl om, at Regeringen vil støtte Sagen, jeg kan i alt Fald for mit Vedkommende, for saa vidt som det kommer til at vedrøre noget, der ligger under Justitsministeriet, forsikre om min fuldstændige Redebonhed. Regeringen vil være rede til at støtte saadanne Forsøg, saa at man kan faa slaaet fast, om det er den rigtige Vej at gaa, eller kun en Vej, som vil føre til Misfornøjelse og Elendighed for de paagældende.

Landbrugsministeren (*Ole Hansen*):

Flere Talere have under de foregaaende Dages Forhandlinger opholdt sig noget ved de Bevillinger til Fremme af Landbruget, som findes paa det foreliggende Finanslovsforslag. Dette giver mig Anledning til at fremkomme med en Henstilling til ærede Medlemmer, og denne Henstilling gaar ud paa, at de, naar de se paa og gøre deres Betragtninger over de Bevillinger, der findes opførte paa Finanslovsforslaget til Støtte for Landbruget, da samtidig ville erindre den overordentlig store Udvikling og Fremgang, der er sket for Landbrugets Vedkommende og det ikke mindst i de senere Aar. Det forekommer mig, at dette er noget, som man maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, naar man skal fælde en Dom over, hvorvidt disse Bevillinger finde en god og formaalstjenlig Anvendelse. Jeg skal for at fremhæve dette lidt nærmere nævne nogle enkelte Tal.

I 1879 udførte vi Smør, levende Svin og Flæsk og Æg — jeg tager disse tre Hovedgrupper — for 34,600,000 Kr. Naar jeg nævner disse Tal, er det Overskudsudførselen, der er Tale om. Men 25 Aar frem i Tiden, altsaa i 1904, udførte vi Smør, Flæsk og Æg for 246,700,000 Kr. Nu maa jeg jo straks gøre opmærksom